

17 Οκτωβρίου 1912: Η ημέρα που φύσηξε πνοή ελευθερίας στον Κολινδρό Πιερίας

/ Γνώμες

• **Σωτήριος Θεολόγου, Μεταπτυχιακός Φοιτητής Θεολογίας Α.Π.Θ.**

Υπάρχουν ημέρες που δεν χάνονται μέσα στον χρόνο. Μένουν χαραγμένες στη μνήμη ενός τόπου, περνούν από γενιά σε γενιά και γίνονται κομμάτι της ψυχής του. Για τον Κολινδρό, μία από αυτές τις ημέρες είναι η 17η Οκτωβρίου 1912.

Ήταν ο Οκτώβρης που έφερνε μαζί του όχι μόνο το φθινοπωρινό χρώμα της γης, αλλά και την προσδοκία μιας άλλης αυγής. Μιας αυγής που οι άνθρωποι του τόπου είχαν ονειρευτεί, για την οποία είχαν αγωνιστεί και την οποία είχαν περιμένει μέσα από χρόνια δοκιμασιών. Η ελευθερία δεν ερχόταν σε έναν τόπο χωρίς παρελθόν. Ερχόταν σε έναν τόπο που γνώριζε καλά το τίμημα της αναμονής.

Ο Κολινδρός, εκτός από τη Δημογεροντία, ήταν και η έδρα του μουδέρη της εποχής. Ο μουδέρης ήταν ανώτερος διοικητικός υπάλληλος στην Οθωμανική αυτοκρατορία. Από τις αρχές Οκτωβρίου 1912, ο μουδέρης του Κολινδρού ήταν αρκετά ταραγμένος, το οποίο έγινε κατανοητό από τους κατοίκους του τόπου.

Τετάρτη 10 Οκτωβρίου 1912. Ο μουδέρης φεύγει εκτάκτως για τη Βέροια, έδρα της κεντρικής διοίκησης της περιοχής, και, όταν φτάνει στον Κολινδρό, ενημερώνει τον πρόεδρο της Δημογεροντίας για απαγόρευση κυκλοφορίας των κατοίκων μία ώρα πριν τη δύση του ηλίου.

Ο πρόεδρος της Δημογεροντίας, Βασίλειος Μανώλας, ενημερώνει, και αυτός με τη σειρά του, όλους τους κατοίκους και δόθηκε η εντολή για παρακολούθηση των κινήσεων των Οθωμανών.

Τη νύχτα, οι κάτοικοι έβλεπαν φορτωμένα μουλάρια από το κτήριο της χωροφυλακής και από σπίτια των Οθωμανών να κατευθύνονται στην έξοδο του οικισμού. Με το πρώτο φως της ημέρας, όλοι οι Οθωμανοί, οι οποίοι έμεναν στον Κολινδρό, είχαν αποχωρήσει από το χωριό.

Το πρωί της ημέρας, χτυπούν χαρμόсуна οι καμπάνες των εκκλησιών, με εντολή της Δημογεροντίας, και όλος ο κόσμος συγκεντρώνεται στην πλατεία, όπου ο Βασίλειος Μανώλας ενημερώνει την αποχώρηση των Οθωμανών από τον οικισμό και την προσμονή της έλευσης του ελληνικού στρατού.

Λόγω της τεράστιας έλλειψης σε πολεμοφόδια και σε τρόφιμα του ελληνικού στρατού, δίνεται η εντολή για συγκέντρωση όλων των υλικών που χρειάζεται ο στρατός από τις 11 μέχρι τις 16 Οκτωβρίου. Καθώς, λοιπόν, οι προετοιμασίες για την υποδοχή του ελληνικού στρατού στον Κολινδρό είναι πυρετώδεις, ο ελληνικός στρατός προελαύνει προς Κατερίνη.

Γύρω στις 9.00 π.μ., καταφθάνει η εμπροσθοφυλακή με 2 διμοιρίες από 20 άνδρες με διοικητές τους Αλέξανδρο Ζάννα και Νικόλαο Πετρωτό. Παραμένουν για λίγο στην κεντρική πλατεία, όπου γεύονται της αβραμιαίας φιλοξενίας των Κολινδρινών. Ο Κολινδρός απελευθερώνεται από τμήματα της VII Μεραρχίας, υπό τον διοικητή Κλεομένη Κλεομένους, η οποία χωρίζεται σε δύο φάλαγγες, με τη δεύτερη φάλαγγα υπό τον λοχαγό Γ. Κολοκοτρώνη κινείται προς Κίτρος – Καστανιά – Κολινδρό. Στον Κολινδρό, η φάλαγγα καταφθάνει περίπου στις 14.00 της 17ης Οκτωβρίου 1912.

Με την είσοδο του ελληνικού στρατού στον Κολινδρό, κωδωνοκρουσίες, επευφημίες, αγκαλιές, συγκίνηση ήταν λίγα από τα πολλά συναισθήματα που είχαν

οι κάτοικοι. Οι Κολινδρινοί ρίχνουν στο δρόμο τα φέσια για να τα πατήσουν οι Εύζωνοι και οι Κρήτες εθελοντές, οι οποίοι ήταν ενωμένοι με την 7η Μεραρχία. Οι ελληνικές σημαίες βγαίνουν από τα σεντούκια και σημαιοστολίζεται όλος ο Κολινδρός.

Οι Κολινδρινοί με τη Δημογεροντία προσφέρουν αβραμιαία φιλοξενία προς τους ελευθερωτές τους. Η πρώτη φάλαγγα υπό τον Μαζαράκη φεύγει από τον Κολινδρό προς την Αλεξάνδρεια, ενώ η δεύτερη υπό τον Γ. Κολοκοτρώνη διανυκτερεύει στον οικισμό, για να φύγει προς Αλεξάνδρεια την επόμενη μέρα.

Την επόμενη ημέρα, στον Ι. Ν. Αγίου Δημητρίου τελούν επίσημη Δοξολογία, στην οποία δοξολογούν το Θεό για το ύψιστο δώρο της ελευθερίας που τους δώρισε.

Κάποιες στιγμές η ιστορία παύει να είναι αφήγηση βιβλίων και γίνεται βίωμα. Γίνεται η ανάσα των ανθρώπων, το βλέμμα που αναζητά μια καλύτερη ημέρα, η σιωπηλή συγκίνηση μπροστά σε όσα για χρόνια έμοιαζαν μακρινά.

Η μνήμη δεν είναι μια επιστροφή στο χθες για να ξεχάσουμε το σήμερα. Είναι ένας τρόπος να καταλάβουμε ποιοι είμαστε, από πού ερχόμαστε και τι οφείλουμε να παραδώσουμε σε όσους θα ακολουθήσουν.

Κάθε Οκτώβρη, ο Κολινδρός ξανασυναντά την ιστορία του. Η 17η Οκτωβρίου δεν είναι μόνο μια ημερομηνία που θυμίζει ένα γεγονός του 1912. Είναι μια υπενθύμιση ότι πίσω από κάθε εθνική επέτειο υπάρχουν άνθρωποι, προσδοκίες, θυσίες και όνειρα που ζητούν να μη λησμονηθούν.

Και όσο οι καμπάνες θα ηχούν, όσο η γαλανόλευκη θα κυματίζει και όσο θα υπάρχουν άνθρωποι πρόθυμοι να αφηγούνται την ιστορία του τόπου τους, εκείνος ο Οκτώβρης δεν θα έχει περάσει οριστικά.

Θα επιστρέφει κάθε χρόνο, για να θυμίζει στον Κολινδρό πως η λευτεριά δεν είναι μόνο κληρονομιά. Είναι και μνήμη. Είναι ευθύνη. Είναι η υπόσχεση που δίνει κάθε γενιά στην επόμενη.

Είναι η ευθύνη που κουβαλάμε πάνω μας, η τιμή που πρέπει να αποδίδουμε στα άτομα που αγωνίστηκαν και έχυσαν το αίμα για να είμαστε εμείς σήμερα ελεύθεροι αλλά και η διάδοση της ιστορικής γνώσης στις επόμενες γενιές.

Χρόνια πολλά!